

Beslut: 2010-02-01

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 14 november 2009

Saken

Antal veckor med studiemedel för
gymnasieutbildning

Nämndens beslut

Nämnden beslutar att NN har rätt till 120 veckor med studiemedel på gymnasienivå. Det ankommer på CSN att pröva ansökan med denna förutsättning.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiemedel för gymnasiestudier vid komvux för tiden den 11 januari – den 22 december 2010 och angav att NN har en utländsk utbildning som motsvarar ett fullföljt gymnasieprogram.

CSN beviljade studiemedel för 37 veckor och fastställde att NN därmed utnyttjat 80 veckor av maximalt 80 veckor med studiemedel för studier på gymnasienivå.

NN överklagade den 30 november 2009 beslutet och åberopade den bedömning Verket för högskoleservice gjort av NN:s School Certificate från Zambia år 2000. Verket hade bedömt att utbildningen inte ger grundläggande behörighet till högskolestudier i Sverige.

CSN överlämnade ärendet med den 10 december 2009 med ett yttrande och inkom med ett nytt yttrande den 14 januari 2010. CSN framhöll att NN studerat 12 år efter sex års ålder. NN saknar betyg i matematik, men har ändå läst allmänna ämnen i en sådan omfattning att NN ska anses ha en gymnasieutbildning som motsvarar en treårig gymnasieutbildning.

Verket för högskoleservice har på förfrågan upplyst att NN:s gymnasieutbildning från Zambia ligger på en för låg nivå för att ge behörighet för vidare studier på eftergymnasial nivå i Zambia. Av den anledningen ger den inte heller grundläggande behörighet för studier på eftergymnasial nivå i Sverige.

Författningsbestämmelser

Enligt 3 kap. 8 § studiestödslagen (1999:1395) får studiemedel för studier på gymnasienivå lämnas vid studier på heltid under sammanlagt högst 120 veckor. Till en studerande som redan har en treårig gymnasieutbildning eller motsvarande svensk eller utländsk utbildning får dock studiemedel lämnas under högst 80 veckor. Studiemedel får lämnas under längre tid än 80 respektive 120 veckor, om det finns synnerliga skäl.

Nämndens bedömning

Av lagmotiven (prop. 2004/05:111 s. 48-49) framgår att en tidigare utländsk utbildning ska räknas in vid bedömning av antal veckor med studiemedel, och att personer med tidigare utländsk utbildning ska bedömas på lika villkor som personer som har en svensk utbildningsbakgrund. Erfarenheterna från de myndigheter som i sitt arbete bedömer utländska utbildningar kan tas tillvara. Arbete med att utveckla metoderna för att ta ställning till tidigare utländsk utbildning pågår inom bl.a. Verket för högskoleservice, Högskoleverket, Myndigheten för skolutveckling och Valideringsdelegationen. Sannolikt kommer metoder att utvecklas som möjliggör en ökad grad av systematisk vägledning vid bedömningar av många utländska utbildningar och utbildningssystem.

CSN har i allmänna råd – publicerade i anslutning till 5 kap.1 § CSNFS 2001:1 – uttalat att en utländsk utbildning normalt bör anses motsvara en fullständig svensk grundskoleutbildning om den har omfattat minst nio år på heltid efter sex års ålder, och har bestått huvudsakligen av utbildning i allmänna ämnen. En utländsk utbildning bör normalt anses motsvara ett nationellt eller specialutformat program i den svenska gymnasieskolan, om studierna har bedrivits i sammanlagt tolv år på heltid efter sex års ålder och studierna, i de delar som inte kan anses motsvara en fullständig svensk grundskoleutbildning, har bestått av utbildning i allmänna ämnen i minst samma omfattning som kärnämneskurserna i den svenska gymnasieskolan.

Överklagandenämnden har i ett vägledande avgörande den 10 december 2007, dnr 2007-04160, uttalat att varken lagtexten eller lagmotiven ger uttryck för att en svensk eller utländsk utbildning måste vara nio år lång för att motsvara den svenska grundskolan. En grundläggande vuxenutbildning i Sverige är ofta mycket kortare än nio hela skolår och i bland annat Östeuropa förekommer åttaåriga grundskoleutbildningar som till sitt innehåll får anses väl motsvara en svensk grundskoleutbildning. Det förhållandet att en persons grundskoleutbildning är åttaårig medför inte att personen kan sägas sakna grundskoleutbildning.

I det här ärendet ska prövas om NN:s tidigare utbildning kan anses motsvara en treårig gymnasieutbildning.

Med treårig gymnasieutbildning avses ett sådant program i gymnasieskolan som ger tillträde till högre utbildning. Med motsvarande svensk utbildning avses bland annat äldre gymnasieutbildningar och utbildningar vid komvux som till sitt innehåll motsvarar ett gymnasieprogram. Antalet studieår saknar betydelse vid bedömningen av om en sådan utbildning motsvarar gymnasieprogrammet.

En utländsk utbildning ska bedömas på lika villkor, vilket får anses innebära att en utbildning som ger grundläggande behörighet till högre studier i det studielandet ska bedömas motsvara en treårig gymnasieutbildning. Inte heller här finns anledning att tillmäta antalet studieår någon avgörande betydelse.

NN:s gymnasieutbildning från Zambia är på för låg nivå för att ge NN behörighet för högre studier i Zambia. Den kan därför inte anses motsvara en treårig gymnasieutbildning. NN är därför berättigad till 120 veckor med studiemedel på gymnasienivå.

Mats Törnered

Karin Nyström

Närvarande: Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Viktor Granbom, Marie-Louise Holmberg, Margareta Lindhagen, Ulrika Lindmark och Christian Sjöstrand.

Föredragande: Karin Nyström

Kopia till CSN

Kopia till CSN, rättsavdelningen